

משקעים

מתוך "נפלאות הבריאה"
עורך ומלקט ש. אייזיקוביץ
eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשי הקשר שלכם או כתובות של מעוניינים בעלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אך הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

"לא ניתן עוד לסמוך על משקעים, מקור כל המים המתוקים": מחזור המים העולמי יצא מאיזון "בפעם הראשונה בהיסטוריה האנושית"

מאת בן טרנר

שינויי אקלים וניהול כושל כרוני של מים מפעילים "לחץ חסר תקדים" על מערכות המים בעולם, על פי דו"ח חדש.

יותר ממחצית מייצור המזון העולמי נמצא בסכנת קריסה ב-25 השנים הקרובות בשל משבר המים העולמי הגובר, כך מזהיר דו"ח חדש.

שינויי אקלים, שימוש הרסני בקרקע וניהול כושל עקבי של משאבי מים פירושם שכמעט 3 מיליארד בני אדם ויותר ממחצית מייצור המזון העולמי נמצאים באזורים המתמודדים עם "לחץ חסר תקדים" על מערכות המים שלהם, אמרה הוועדה העולמית לכלכלת מים בדו"ח שפורסם ב-17 באוקטובר.

אם המגמה לא תתהפך, לגירעון הגדל תהיה השפעה סייסמית על האנושות והסביבה. כמה ערים כבר שוקעות בגלל אובדן מי תהום. יתר על כן, עד 8% מהתוצר המקומי הגולמי העולמי (תמ"ג), ו-15% מהתמ"ג של מדינות בעלות הכנסה נמוכה, יאבדו עד 2050, על פי הדו"ח.

השמעת צליל

"כיום, מחצית מאוכלוסיית העולם מתמודדת עם מחסור במים", אמר יוהאן רוקסטרומ, מנהל מכון פוטסדאם לחקר השפעת האקלים (PIK) ואחד מארבעת יושבי הראש המשותפים של הוועדה. "ככל שהמשאב החיוני הזה הופך נדיר יותר ויותר, הביטחון התזונתי והפיתוח האנושי נמצאים בסיכון - ואנחנו מאפשרים לזה לקרות".

"בפעם הראשונה בהיסטוריה האנושית, אנחנו מוציאים את מחזור המים העולמי מאיזון", המשיך. "לא ניתן עוד להסתמך על משקעים, המקור לכל המים המתוקים, בשל שינויי אקלים ושימושי קרקע שנגרמו על ידי האדם, המערערים את הבסיס לרווחת האדם ולכלכלה העולמית".

כל אדם זקוק למינימום של 13 עד 26 גלונים (50 עד 100 ליטר) מים ביום למען בריאותו והיגיינה, אך הוועדה מצאה כי מספר זה, שממשלות מסתמכות עליו לעתים קרובות, הוא הערכת חסר עצומה.

המספר האמיתי של צריכה נאותה וחיים בכבוד קרוב יותר ל-1,055 גלונים (4,000 ליטר) לאדם בכל יום, כתבו מחברי הדו"ח. נפח זה אינו ניתן להשגה בחלקים רבים של העולם, מה שמפעיל לחץ נוסף על הסחר לספק מזון, ביגוד ומוצרי צריכה נאותים.

הגישות הנוכחיות למשבר המים מתמקדות בעיקר ב"מים הכחולים" הנמצאים בנהרות, אגמים ואקוויפרים, תוך התעלמות מ"המים הירוקים" החיוניים המצויים בקרקע ובצמחים. מים אלה מסתובבים ברחבי העולם בנהרות אטמוספריים כדי לייצר כמחצית מהגשמים היורדים על היבשה.

אזורים בהודו, סין, רוסיה ואירופה תלויים מאוד בזרימת מים ירוקים, מה שמציב אותם תחת איום הולך וגובר של מחסור במים כאשר מערכות מזג האוויר משובשות. בשנים האחרונות עבר האמזונס בצורות קשות שמאיימות להפוך את יערות הגשם לסוואנה, קרחונים נמסו במהירות חסרת תקדים ואירופה סבלה מהצפות קטלניות. מחקר קודם הדגיש גם הוא את הסכנות בצפון אמריקה, כאשר כמעט מחצית מ-204 אגני המים המתוקים בארה"ב צפויים לרדת מתחת לביקוש עד 2071.

מה שמחמיר את הבעיה הוא תמחור חסר נרחב של מים באזורים רבים. הדבר מאפשר להפנות את השימוש במים באזורים לחוצים ממילא למרכזי נתונים ולתחנות כוח פחמיות הגדלות במהירות. על ידי הנהגת תמחור וסובסידיות נאותים, מעבר לתזונה מבוססת צמחים, שיקום בתי גידול טבעיים ומיחזור שפכים, החוקרים טוענים כי ניתן לחלק את המים בצורה יעילה ושוויונית יותר.

"משבר המים העולמי הוא טרגדיה, אבל הוא גם הזדמנות לשנות את כלכלת המים - ולהתחיל בהערכת מים כראוי כדי להכיר במחסור שלהם וביתרונות הרבים שהם מספקים", אמר נגוזי אוקונג'ו-איוואלה, מנכ"ל ארגון הסחר העולמי ויו"ר משותף של הוועדה.

הוועדה העולמית לכלכלת מים הוקמה על ידי הולנד בשנת 2022, תוך שימוש במומחיותם של עשרות מדענים וכלכלנים כדי ליצור דו"ח בן 202 עמודים המעריך את כל היבטי המשבר הנוכחי ומציע פתרונות לפוליטיקאים.